

Studenti koji kod pitanja do zvezdica naprave više od osam grešaka nisu položili ispit! U svakom zadatku dato je više odgovora, a treba zaokružiti brojeve ispred tačnih odgovora. U jednom istom zadatku broj tačnih odgovora može biti $0, 1, 2, 3, \dots, svi$. U nekim zadacima ostavljena su prazna mesta za upisivanje odgovora. Na kraju testa su tri zadatka koji se rade u dатој svesci. Obavezno se predaje ovaj test i sveska. _____

- Pri deljenju polinoma $x^4 + x^2 + 1$ sa $x^2 - x + 1$ nad $\mathbb{R}$, količnik je _____, a ostatak je _____.
- Zaokružiti brojeve ispred tvrdjenja koja su tačna u svakoj Bulovoj algebri $(B, +, \cdot, ', 0, 1)$ za sve $a, b \in B$:
1) $(1')' = a' \cdot 0' + a + b$ **2)** $a + ab = 1' + a \cdot 0'$ **3)** $a \cdot 1' = bb'$ **4)** $1 + a' = 0' + b$ **5)** $(a')' \cdot (b')' = (a' + b')'$
- Odrediti realni i imaginarni deo, moduo, argument, i konjugovani broj kompleksnog broja $z = -1 + 2e^{-i\frac{\pi}{3}}$:
 $Re(z) =$ _____, $Im(z) =$ _____, $|z| =$ _____, $\arg(z) =$ _____, $\bar{z} =$ _____, $z^{-1} =$ _____.
- Neka su funkcije $f : (0, 1) \rightarrow (0, 1)$ i $g : (0, 1) \rightarrow (0, 1)$ definisane sa $f(x) = \sqrt[3]{x}$ i $g(x) = \sqrt{1-x}$. Izračunati:
1) $f^{-1}(x) =$ _____ **2)** $g^{-1}(x) =$ _____ **3)** $(f \circ g)(x) =$ _____ **4)** $(f \circ g)^{-1}(x) =$ _____ **5)** $(g^{-1} \circ f^{-1})(x) =$ _____
- $\arg(0) =$ _____, $\arg(-i\sqrt{2}) =$ _____, $\arg(-\sqrt{2}) =$ _____, $\arg(i\sqrt{2}) =$ _____, $\arg(\sqrt{2}) =$ _____, $\arg(1 - \frac{1}{\sqrt{2}}) =$ _____.
- Zaokružiti broj (ili brojeve) ispred struktura koje su grupe.
1) $(\{-1, 1\}, \cdot)$ **2)** $(\mathbb{Z}_5 \setminus \{0\}, \cdot)$ **3)** $(\mathbb{N}, \cdot)$ **4)** $(\mathbb{Q}^+, \cdot)$ **5)** $(\mathbb{R}, \cdot)$ **6)** $(\{-1, 0, 1\}, \cdot)$ **7)** $(\{(1, 2), (1, 2)\}, \circ)$

* * * * *

- Za svaku od datih relacija u skupu $A = \{1, 2, 3\}$ zaokružiti samo ona slova koja označavaju svojstvo relacije koju ona poseduje: R- refleksivnost S- simetričnost A- antisimetričnost T- tranzitivnost F- funkcija.

(relacija „nije manji od“) : R S A T F,

(relacija „veći od“) : R S A T F,

(relacija „deli“) : R S A T F,

$\rho = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (3, 1), (3, 2), (2, 1)\} : R S A T F,$

$\rho = \{(1, 3), (1, 2), (2, 1)\} : R S A T F,$

$\rho = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3)\} : R S A T F,$

$\rho = \emptyset : R S A T F,$

$\rho = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (1, 2), (2, 1)\} : R S A T F.$

- $\left\{ e^{i(\arg z + \arg z^{-1})} \mid z \in \mathbb{C} \setminus \{0\} \right\} = \{ \quad \quad \quad \}$ $\left\{ e^{i(\arg z - \arg(-z))} \mid z \in \mathbb{C} \setminus \{0\} \right\} = \{ \quad \quad \quad \}$

- Bijektivne funkcije su:
1) $f : (1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x) = \log_3 x$ **2)** $f : (-\infty, -2) \rightarrow (-\infty, 4)$, $f(x) = -x^2 - 4x$
3) $f : (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \operatorname{arctg} x$ **4)** $f : (\frac{\pi}{3}, \frac{2\pi}{3}) \rightarrow (\frac{\sqrt{3}}{2}, 1]$, $f(x) = \sin x$ **5)** $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x$

- Ako je $z \in \mathbb{C}$ tada je $z^6 = 64 \Leftrightarrow z \in \{2, -2, 1 + i\sqrt{3}, -1 - i\sqrt{3}, \quad , \quad \}$

- Ako je p polinom stepena 3 nad proizvoljnim poljem F tada: **1)** p je nesvodljiv nad F akko p nema korena u F **2)** ako p ima 3 korena u F onda je p svodljiv nad F **3)** ništa od prethodnog

- Zaokružiti grupoide sa neutralnim elementom, koji nisu grupe: **1)** $(\mathbb{Z}_7 \setminus \{0\}, \cdot)$ **2)** $(\{f \mid f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}\}, \circ)$
3) $(\mathbb{Z}_4, +)$ **4)** $(\mathbb{Z}_4, \cdot)$ **5)** $(\{3k \mid k \in \mathbb{Z}\}, \cdot)$ **6)** $(\mathbb{R}[x], \cdot)$ **7)** $(\mathbb{N} \cup \{0\}, +)$ **8)** $(\mathbb{Z}, \cdot)$

- Bar jedan najveći zajednički delitelj za polinome $P(t) = 2(t-4)^7(t+9)^3(t-5)^5(t+17)^3$ i $Q(t) = 7(t-3)^2(t-15)(t-4)^3(t+17)^5$ je:

- Zaokružiti brojeve ispred algebarskih struktura koja su polja. **1)** $\left(\{f_k \mid f_k(x) = kx, k \in \mathbb{R}\}, +, \circ \right)$
2) $(\mathbb{R}^{\mathbb{R}}, +, \cdot)$ **3)** $(\mathbb{R}[t], +, \cdot)$ **4)** $(\mathbb{Z}_4, +, \cdot)$ **5)** $(\mathbb{Q}, +, \cdot)$ **6)** $(\mathbb{Z}_3, +, \cdot)$ **7)** $\left(\{f \mid f : \mathbb{R} \xrightarrow{\text{na}} \mathbb{R}\}, +, \circ \right)$

- Neka je $\mathcal{G} = (\{7^n \mid n \in \mathbb{N}\}_{\equiv_3}, \cdot)$, gde je $\cdot$ množenje po modulu 3 u skupu $\{7^n \mid n \in \mathbb{N}\}_{\equiv_3}$.
1) $\mathcal{G}$ je grupoid. **2)** U $\mathcal{G}$ postoji neutralni elemenat. **3)** $\mathcal{G}$ je grupa.

- Zaokružiti grupe:
1) $(\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$ **2)** $(\{-1, 1\}, \cdot)$ **3)** $(\{-1, i, 1, -i\}, \cdot)$ **4)** $(\{z \mid z^6 = 1, z \in \mathbb{C}\}, \cdot)$
5) $((0, 1), \cdot)$ **6)** $((-\infty, 0), \cdot)$ **7)** $((0, \infty), \cdot)$ **8)** $(\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \cdot)$ **9)** $(\{e^{i\theta} \mid \theta \in \mathbb{R}\}, \cdot)$

- Zaokružiti oznaku polja za koje važi da je polinom $t^3 + t + 1$ svodljiv nad njima. $\mathbb{Q}$ $\mathbb{R}$ $\mathbb{C}$ $\mathbb{Z}_3$ $\mathbb{Z}_5$

- $\left\{ dg(P) \mid P \text{ je nesvodljiv polinom nad poljem } \mathbb{C} \right\} = \{ \quad \quad \quad \}$

- $\left\{ dg(P) \mid P \text{ je nesvodljiv polinom nad poljem } \mathbb{R} \right\} = \{ \quad \quad \quad \}$

- Zaokružiti broj (ili brojeve) ispred jednakosti koje su tačne u skupu kompleksnih brojeva:

1) $z\bar{z} = z ^2$	2) $Re(z) = \frac{1}{2}(z - z)$	3) $ z_1 + z_2 = z_1 + z_2 $	4) $\bar{z} \in \mathbb{R} \Rightarrow z = \bar{z}$
5) $\overline{z_1 \cdot z_2} = \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_2$	6) $ z_1 \cdot z_2 = z_1 \cdot z_2 $	7) $z \neq 0 \Rightarrow z^{-1} = z ^{-2}\bar{z}$	8) $ z = 1 \Rightarrow z^{-1} = \bar{z}$
- Zaokružiti brojeve ispred sirjektivnih funkcija:

1) $f : (0, \frac{\pi}{4}) \rightarrow (0, \infty)$, $f(x) = \operatorname{tg} x$	2) $f : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 3 - x$	3) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2$
4) $f : \mathbb{R} \rightarrow [0, \infty)$, $f(x) = x^2$	5) $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$, $f(x) = x^2$	6) $f : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \ln x$
- Zaokružiti broj (ili brojeve) ispred tvrđenja koja su tačna u svakom prstenu $(F, +, \cdot)$:

1) $a + bc = (a + b)(a + c)$	2) $(F \setminus \{0\}, +)$ je grupa	3) $(F, \cdot)$ je grupa	4) operacija $+$ je distributivna prema $\cdot$
5) $ab = 0 \Rightarrow a = 0 \vee b = 0$	6) $a \neq 0 \wedge b \neq 0 \Rightarrow ab \neq 0$	7) $a \cdot 0 = 0$	8) $(F \setminus \{0\}, \cdot)$ je grupa

- Funkcija $f : (\frac{\pi}{6}, \frac{2\pi}{3}) \rightarrow (-1, 1)$ definisana sa $f(x) = \cos x$ je:

1) sirjektivna i nije injektivna
2) injektivna i nije sirjektivna
3) nije injektivna i nije sirjektivna
4) bijektivna

- Navesti geometrijsku interpretaciju skupova A, B, C, D, E i sledećih kompleksnih funkcija $f : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$, $g : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$, $h : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ i $s : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$, kao i odgovoriti na pitanje injektivnosti i sirjektivnosti funkcija f , g , h i s .

$f(z) = \frac{1}{2}\bar{z}(-1 + i\sqrt{3})$ je _____

$g(z) = ze^{i\frac{\pi}{7}}$ je _____

$h(z) = iI_m(z)$ je _____

$s(z) = |z|e^{i\arg(-z)} \wedge s(0) = 0$ je _____

$A = \{z \mid |z^7| = i^8\}$ je _____

$B = \{z \mid z^7 = i^8\}$ je _____

$C = \{z \mid z = -\bar{z}\}$ je _____

$D = \{e^{i(\arg z + \arg(\bar{z}))} \mid z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\}$ je _____

$E = \{z \mid iI_m(z) = iR_e(z)\}$ je _____

- Neka je $\{1, -2\}$ skup **svih** korena polinoma $f(x) = x^3 + ax^2 + bx + c$, gde su $a, b, c \in \mathbb{R}$. Tada skup svih mogućnosti za a je _____, skup svih mogućnosti za b je _____ i skup svih mogućnosti za c je _____.

- Napisati primer (ukoliko postoji):

1) Funkcije f čiji su originali i slike iz skupa $\{1, 2, 3, 4, 5\}$: $f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{pmatrix}$

2) Injektivne funkcije f skupa $\{1, 2, 3, 4, 5\}$ u skup $\{1, 2, 3, 4\}$: $f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{pmatrix}$

3) Neinjektivne funkcije f skupa $\{1, 2, 3, 4\}$ u skup $\{1, 2, 3, 4\}$: $f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$

4) Sirjektivne funkcije f skupa $\{1, 2, 3\}$ u skup $\{1, 2, 3, 4\}$: $f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$

5) Nesirjektivne funkcije f skupa $\{1, 2, 3, 4\}$ u skup $\{1, 2, 3, 4\}$: $f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$

6) Injektivne funkcije f skupa $\{1, 2, 3, 4\}$ u skup $\{1, 2, 3, 4\}$: $f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$

7) Sirjektivne funkcije f skupa $\{1, 2, 3, 4\}$ u skup $\{1, 2, 3, 4\}$: $f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$

- Ako je $A = \left\{ dg(P) \mid P(x) = ax^3 + bx + c \text{ je polinom nad poljem realnih brojeva i } c \neq 0 \right\}$, tada je:

1) $A = \{3\}$ **2)** $A = \{3, 2\}$ **3)** $A = \{3, 1\}$ **4)** $A = \{3, 1, 0\}$ **5)** $A = \{3, 2, 1, 0\}$

A ZADACI

- Napisati SVE proste implikante i SVE minimalne disjunktivne normalne forme Bulove funkcije

$$f(x, y, z, u) = xyzu' + xyz'u' + xy'zu' + xy'z'u' + x'y'z'u' + x'y'z'u + x'y'z'u.$$

Napomena: tablicu nacrtati kao na slici desno.

- Neka je $A = \{\rho e^{i\frac{2k}{7}\pi} \mid \rho > 0 \wedge k \in \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\}\} = \{\rho e^{i\frac{2k}{7}\pi} \mid \rho > 0 \wedge k \in \{\dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\}\}$. $A = \{\rho e^{i\frac{2k}{7}\pi} \mid \rho > 0 \wedge k \in \mathbb{Z}\}$. Dokazati da je $(A, \cdot)$ komutativna grupa, gde je $\cdot$ množenje kompleksnih brojeva. Naći jednu 7-članu podgrupu grupe $(A, \cdot)$.

$$\mathbf{2'}. A_\rho = \{\rho e^{i\frac{2k}{7}\pi} \mid k \in \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\}\} = \{\rho e^{i\frac{2k}{7}\pi} \mid k \in \{\dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\}\}, \rho > 0.$$

$A_\rho = \{\rho e^{i\frac{2k}{7}\pi} \mid k \in \mathbb{Z}\}, \rho > 0$. Dokazati da je $(A_\rho, \cdot)$ je komutativna grupa samo za $\rho = 1$, gde je $\cdot$ množenje kompleksnih brojeva. Naći podgrupe grupe $(A_1, \cdot)$. Napomena: $A = \bigcup_{\rho \in R^+} A_\rho$

- Neka je $p(x) = x^5 - 4x^4 + 4x^3 + 4x^2 - 12x + 8$ polinom nad poljem $\mathbb{R}$. Nad poljima $\mathbb{C}$ i $\mathbb{R}$ rastaviti $p(x)$ na proizvod nesvodljivih polinoma (faktorisati), ako se zna da je $1 + i$ jedan njegov kompleksni koren.

25.11.2018.

